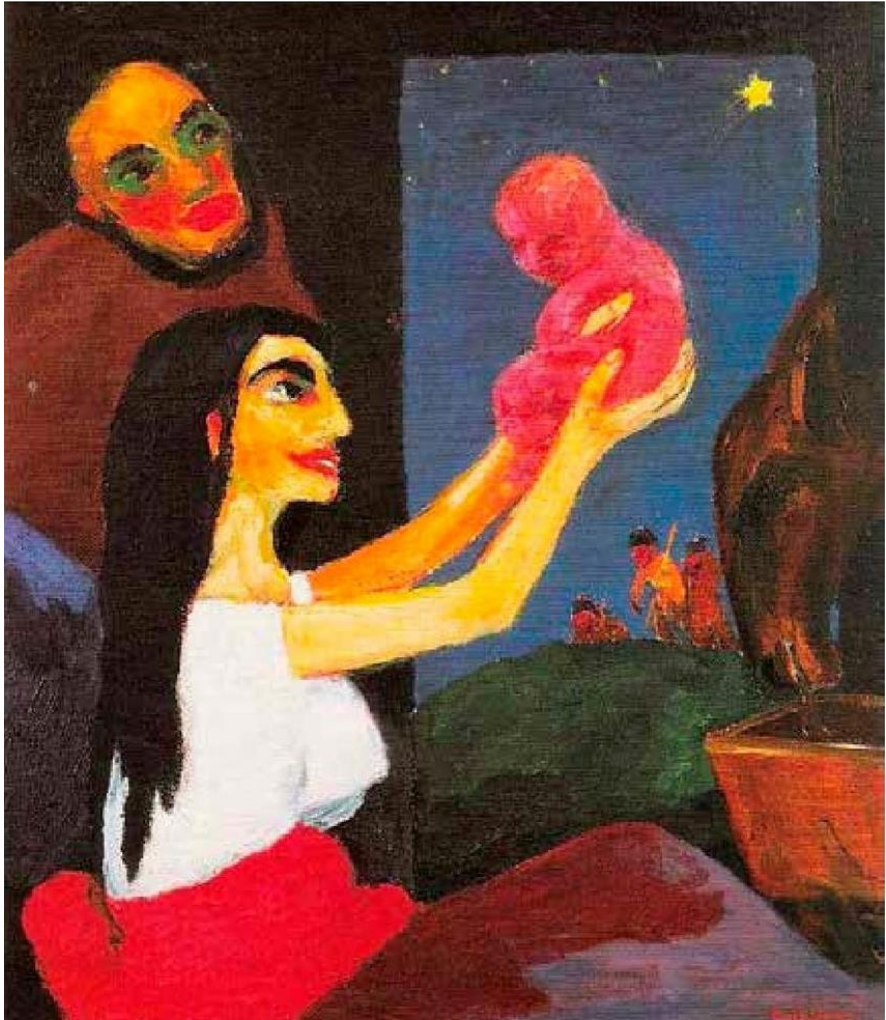

Juleprædiken 2020

Juleevangeliet

Og det skete i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus om at holde folketælling i hele verden. Det var den første folketælling, mens Kvirinius var statholder i Syrien. Og alle drog hen for at lade sig indskrive, hver til sin by. Også Josef drog op fra byen Nazaret i Galilæa til Judæa, til Davids by, som hedder Betlehem, fordi han var af Davids hus og slægt, for at lade sig indskrive sammen med Maria, sin forlovede, som ventede et barn. Og mens de var dér, kom tiden, da hun skulle føde; og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe, for der var ikke plads til dem i herberget. I den samme egn var der hyrder, som lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Da stod Herrens engel for dem, og Herrens herlighed strålede om dem, og de blev grebet af stor frygt. Men englen sagde til dem: »Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren. Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe.« Og med ét var der sammen med englen en himmelsk hæerskare, som lovpriste Gud og sang: »Ære være Gud i det højeste og på jorden! Fred til mennesker med Guds velbehag!«
(Lukasevangeliet 2,1-14)

Prædiken:

Det var ikke en nat som de andre! Sådan begynder en af julens salmer:

Det var ikke en nat som de andre

*thi al skabningen holdt på sit vejr
og så engle i tusindvis vandre
rundt på jorden i stjernernes skær.
Denne nat blev et lyshav i tiden,
den har lyst gennem slægterne siden,
dengang Gud selv blev menneskers lys.*

Nej, det var ikke en nat som de andre, dengang. *Men det er heller ikke en jul som de andre* - denne jul. I dette Herrens år 2020!

Verden er gået i lockdown. Vi er ramt af global krise. Vi går rundt med en lille uro og vemod over, at intet er som det plejer. På den mest festlige, glædelige tid på året, der plejer at lyse op i den mørke vinter, er der lukket og slukket overalt. I butikker, på cafeer og restauranter.

Vi plejer at synge: *Sikken voldsom trængsel og alarm!* Det er lidt svært i år. Der er ingen voldsom trængsel og alarm – det skulle lige være trængslen omkring test-centrene.

Gaderne ligge øde hen med halvtomme forretninger og enkelte, skyldbefulde handlende, der glider som skygger i en stor bue uden om hinanden – mens vi holder vejret. Ikke af ærefrygt for julens under, men af frygt for corona.

Vi gemmer os bag mundbind og vesir. Vi skal ikke se hele familien, som vi plejer. Mange af vores gamle og sårbare slægtninge må vi lade sidde alene i år. Vi bliver kun få børn og voksne i kærlig krans omkring juletræet – og det bliver med masser af håndsprit og svagt hviskende salmesang.

Det ER ikke en jul som de andre! *Men – det betyder ikke, at det ikke bliver jul.*

Flere gange her i december er det blevet diskuteret frem og tilbage, om vi skal aflyse julen eller ej? Ministre og virologer og forskellige politiske vismænd har med alvor i blikket advaret om, at vi kan blive nødt til at aflyse julen. Det er gået lidt frem og tilbage, indtil vores statsminister i sidste ende kunne berolige os alle sammen og sige: at julen bliver *ikke* aflyst.

Men her må vi lige tage mundbindet af! Det er ikke op til myndighederne at aflyse julen! Det kan godt være, det ikke bliver en jul som de andre. Men det bliver jul – om jorden så er ved at gå under, bliver det jul.

For vi skal huske, at der er jul – og så er der *julen*. Der er den jul, der kan aflyses, fordi den bygger på alle vores traditioner og forventninger til en ”rigtig” jul. Der er den jul, der bygger på, at vi kan gøre alt det, vi plejer at gøre i julen.

Men så er der også *Julen*, med stort J. Det er den jul, det ikke står i noget menneskes magt at aflyse. Det er den jul, der i sin tid trodsede kejsermagt og politiske beslutninger om f.eks. en folketælling. Det er den jul, der kommer til os, uanset hvor mange restriktioner, der udgår fra regeringen. Og uanset om vi må synge eller ej, eller hvor få vi må være omkring juletræet.

Ja, om vi så må sidde helt alene derhjemme juleaften, kun med et lille stearinlys blafrende i vindueskarmen – så bliver det jul. I den ”*stille nacht*” blev det jul dengang. Ude på en øde mark, under den store stjernehimmel, blev det jul.

Julen kom til os i et nyfødt barn, en stor glæde midt i den øde ensomhed. Englene sang, for barnet var et tegn fra

himlen. Den spæde barnegråd kom som en stemme inde fra livsmysteriet selv. Et løfte om en kærlighed, der ånder os i nakken og som vi ikke kan falde ud af, og som ikke lader os alene på denne jord.

Det ånder varmt gennem barnet, livsunderet ligger sprællende nyfødt i den kolde stald og forsikrer os om, at jorden ikke er en lille ensom planet i et stort, koldt, mørkt univers. Guds skabervilje ånder varmt gennem universet og holder jordkloden oppe som et æble på sin stilk.

Julen kom som et løfte om Guds nærvær og barmhjertighed. Det er det store håb, der kan bære os igennem alt det, vi skal igennem – både i den store og lille historie. Både i vores egne små liv, med alt det vi skal igennem hver for sig. Og i den store historie, tidernes skiften og slægternes gang, gennem krige og kriser, forandringer, sygdomme, sorger og nederlag.

Det er det store håb, der holder lige til den dag, vi ligger på vores yderste og kan gribe fat i troen på, at som vi ledsages ind i dette liv, ledsages vi også ud af det igen. Ledsages af Kærligheden selv, som for at gøre sig selv synlig og nærværende i vores liv lod sig føde i dette barn – Jesusbarnet i krybben, på marken ved Betlehem.

Julen kom. Det blev jul! Og julen kommer til os, og det *bliver* jul, når vi bevæger os ind i krybberummet og stiller os ved barnet, der ligger dér og ser på os med den nyfødtes uudgrundelige visdom.

I julens fortælling er alle sendt på vandring. Kejseren havde befalet en folketælling, og *alle drog hen for at lade sig indskrive*. Også de to unge mennesker, Maria med barnet i maven, og Josef. De måtte afsted, på vandring. De

måtte gå vejen, og den førte dem til Betlehem. Den førte til glæden.

At fejre jul er at gå vejen mod Betlehem. Og det gør ikke noget, at vi ikke må vandre nogen steder hen, eller at vi ikke kan bevæge os eller flytte os ret langt væk. For julens bevægelse er dybest set en *hjertets bevægelse*.

Vi må gå vejen i tankerne, i hjertet. Og følge stjernen. Det kan vi alle gøre, og det kan vi gøre alle steder. Hjemme, på sygehuset, på plejehjem, i fængsler og flygtningelejre.

Alene eller flere sammen. I den dybeste ensomhed kan vi følge stjernen og gå vejen til Betlehem – og stille os omkring krybben og lade os omslutte af det klare budskab, der udgår fra barnet: at Gud er os aldrig mere nær, end når vi trænger mest til det.

I krybberummet bliver vi også mindet om, hvad der altid gør livet værd, uanset hvordan livet og verden går op og ned.

I år er der al mulig grund til at følge stjernen. For tiden kalder ikke på omveje eller genveje. Vi må gå direkte derhen, hvor der er noget at hente. Vi må gå derhen, hvor der er værd at være.

Vi har haft det mest udfordrende år, og vores daglige verden er blevet vendt op og ned. Der har bredt sig en stor frygt for fremtiden og bekymring for, om vi det nogensinde bliver, som det var engang. Det er svært ikke at tænke, at usikkerheden er kommet for at blive.

Men krisen har også gjort det klart, hvad vi *har* og som vi *nødig* vil miste. Vi har lært at sætte pris på hverdagen, og på de små ting, vi før anså som helt selvfølgelige. At vi kan

bevæge os frit og gå på arbejde og i skole. Gå ud og handle, gå til koncert, i biografen, se vores venner.

Vi har også lært at finde glæden i det nære. Vi er kommet ned i tempo og har fået bedre tid til hinanden. Samtidig med at vi savner alle dem, vi ikke må ses med.

Vi er blevet mindet om, hvor vigtigt det er, at vi har mennesker at leve sammen med. Vi er blevet mindet om, at vi har en *sjæl* – og at intet menneske er en $\emptyset$. Vi har brug for hinanden. Vi har brug for fællesskab og samhørighed – også selvom vi har måtte være sammen, hver for sig.

I aften samles vi overalt i verden omkring barnet i krybben, omkring det lille, nyfødte, sårbare menneskebarn. Det helt enkle og helt almindelige, at mennesker fødes – i aften ser vi det som det sande under, det er. Vi ser det *hellige* i det almindelige.

Omkring barnet bliver vi også bekræftet i, at vi hører sammen og har brug for hinanden. I alt det, der ellers adskiller os og gør os fremmede for hinanden – alle vi mange forskellige mennesker på denne jord – så er vi bundet sammen i vores menneskelighed. Bundet sammen i vores afhængighed af andre menneskers kærlighed og barmhjertighed.

I Jesusbarnet kan vi spejle os selv. Spejle vores egen sårbarhed. Det er menneskeheds dybe fællesskab, vi samles om i julen. Det fællesskab, der kalder på vores barmhjertighed og omsorg.

Netop i krisetider er der brug for barmhjertighed. Og netop i krisetider kan barmhjertigheden så let forsvinde.

Når vi gribes af frygt, bliver man tit sig selv nærmest. Og det er så let at komme til at skælde og skamme hinanden ud. Kriser deler også mennesker, og fremmedgør os for hinanden. Al de snak om afstand og smitterisiko er en stor udfordring for barmhjertigheden og for modet til at være et ordentligt menneske.

Når truslen rammer, er det let at glemme, at der er noget, der er større end vores egen sikkerhed. Det er let at glemme barmhjertigheden. Men uden barmhjertighed kan det godt være, at vi overkommer corona – men vi overlever ikke som mennesker. Vi overlever ikke som et samfund, vi kan holde ud af leve i.

Julens budskab er – at der er ikke noget, vi ikke kan bære, når bare vi bærer det sammen. Der er ikke den krise, eller den frygt, vi ikke kan komme igennem, hvis vi holder fast ved barmhjertigheden.

Derfor skal vi følge stjernen og gå mod krybberummet. Her finder vi underet, der bryder igennem på trods. Underet i livet selv. Her finder vi glæden, håbet og troen. Her finder vi Guds uendelige barmhjertighed og kærlighedens dybe fællesskab.

Her finder vi det, der kan bære gennem alt, hvad vi skal igennem. Også i denne jul, der ikke er en jul som alle andre. Men måske netop derfor en jul, hvor Julen kan finde ind i os.

Glædelig jul og Amen.

Eva Holmegaard Larsen

Sognepræst